

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Reného Fischera a soudců Mgr. Halky Hovorkové a JUDr. Ludka Pilného ve věci

žalobce: **AEZZ a.s.**, IČO 27064611
sídlem U Vorlíků 367/3, 160 00 Praha 6
zastoupený advokátkou JUDr. Julií Pítrovou
sídlem Kudeřikové 1103/11a, 148 00 Praha 4

proti
žalovanému: **Česká republika – Ministerstvo vnitra**, IČO 00007064
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o 2 598 040 Kč s příslušenstvím,

k odvolání žalobce proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 8. 8. 2022, č. j. 15 C 90/2021 - 77,

takto:

Usnesení soudu I. stupně **se potvrzuje.**

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením zamítl soud I. stupně žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků.
2. Podle odůvodnění napadeného usnesení požádal žalobce o osvobození od soudních poplatků současně s podáním žaloby, když tvrdil, že jeho ekonomická situace je nepříznivá a dále, že řízení je vedeno v souvislosti s důsledky pandemie a nezvládnutí této situace žalovaným, když to vše vedlo ke snížení majetku žalobce. Soud vyšel ze zjištění, která učinil z žalobcem vyplněného prohlášení právnické osoby o majetkových poměrech (dále jen „prohlášení“), kdy shledal, že výsledky hospodaření žalobce činily v roce 2019 -125 000 Kč, v roce 2020 – 5 592 000 Kč a v roce 2021 - 2 517 000 Kč; žalobce je vlastníkem nemovitostí v Peci pod Sněžkou, Měšicích u Prahy a Vřestarech u Říčan; je vlastníkem šesti motorových vozidel a zůstatky na jeho účtech činily k 31. 5. 2022 - 893 259,34 Kč, 548 499,14 Kč, 1 133 509,02 Kč a 7 956,55 EUR.
3. Soud I. stupně poukázal na podmínky, za nichž lze postupovat podle § 138 o. s. ř. a uzavřel, že žalobce tyto nespĺňuje. Akcentoval, že žalobcovy majetkové poměry nebrání v hrazení soudních poplatků jakkoli žalobce svá tvrzení nedoložil alespoň listinnými důkazy. Zdůraznil v této souvislosti zejména jeho kladné hospodářské výsledky v letech 2019 a 2021, četné nemovitosti i movitý majetek. Nad uvedené jeho zůstatky na účtech činily v řádech set tisíc až milionu Kč. Taktéž soud I. stupně přihlédl k výši soudního poplatku, která činí 2 000 Kč a rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části napadeného usnesení. Na závěr též zdůraznil, že je vždy volba, zda žalobce uplatní konkrétní pohledávku žalobou u soudu či nikoliv, a to v souladu s dispoziční zásadou občanského soudního řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje Martin Semrád

4. Proti tomuto usnesení podal včasné odvolání žalobce. Namítl, že nepožadoval osvobození od soudních poplatků pouze a jediné z důvodu, že jeho žaloba není podána v režimu zákona č. 89/1998 Sb. – správně 82/1998 Sb. pozn. odvolacího soudu (dále jen „OdpŠk“), ale podle zákona č. 240/2000 Sb. (dále jen „krizový zákon“). Protože takové řízení nemá samostatnou položku Sazebníku poplatků, nebrání se žalobce úhradě poplatku, který by byl stanoven obdobně jako výše poplatku ve věcech vedených v režimu OdpŠk. Odmítá však, aby mu byl vyměřen poplatek dle standardní tarifní hodnoty. Poukázal též na to, že se dostává do komplikované situace, kdy musí vyčkat usnesení soudu, kterým bude soudní poplatek vyměřen, přičemž proti takovému rozhodnutí není dovolání přípustné.
5. Žalovaný se k odvolání žalobce nevyjádřil (§ 210 odst. 1 o. s. ř.).
6. Odvolací soud přezkoumal postupem podle § 212 a § 212a odst. 5 a 6 o. s. ř. správnost rozhodnutí soudu I. stupně, včetně správnosti postupu v řízení, které jejich vydání předcházelo. Jednání nebylo třeba nařizovat /§ 214 odst. 2 písm. c) o. s. ř. /. Poté shledal, že odvolání žalobce není důvodné.
7. Z obsahu spisu se podává, že žalobce se žalobou doručenou soudu I. stupně dne 29. 4. 2021 domáhá po žalovaném náhrady škody ve výši 2 598 040 Kč s příslušenstvím, který opírá o dva zákony, a to OdpŠk a krizový zákon (k tomu srov. č. l. 4 a 5 spisu). Explicitně na straně 10 svého podání uvádí, že *dle názoru žalobkyně byly splněny všechny znaky opravňující ji požadovat újmy, která vznikla v důsledku přijatých usnesení vlády a mimořádných opatření Ministerstva zdravotnictví. Žalobkyně byla nucena na základě výše uvedených rozhodnutí, pod hrozbou správních sankcí, zastavit svoji činnost a omezit služby výlučně na prodej přes výdejní okénko, kterým se snažila minimalizovat škody.* Usnesením ze dne 11. 6. 2021, č. j. 15 C 90/2021 – 36, byl žalobce vyzván ke specifikaci uplatněných nároků, neboť tyto zasahují do různých právních režimů. Podáním ze dne 1. 7. 2021 doplnil žalobce žalobu. Dále založil do spisu prohlášení, avšak bez jakýchkoli listinných důkazů, přičemž z daného lze zjistit, že výsledky hospodaření žalobce činily v roce 2019 - 125 000 Kč, v roce 2020 – 5 592 000 Kč a v roce 2021- 2 517 000 Kč; žalobce je vlastníkem nemovitostí v Peci pod Sněžkou, Měšicích u Prahy a Vřestarech u Říčan; dále je vlastníkem šesti motorových vozidel a zůstatky na jeho účtech činily k 31. 5. 2022 - 893 259,34 Kč, 548 499,14 Kč, 1 133 509,02 Kč a 7 956,55 EUR.
8. Podle § 138 odst. 1 o. s. ř. může předseda senátu na návrh přiznat účastníkovi zčásti osvobození od soudních poplatků, odůvodňují-li to poměry účastníka a nejde-li o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva; přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvláště závažné důvody a toto rozhodnutí musí být odůvodněno.
9. Při rozhodování o osvobození od soudních poplatků přihlíží soud k celkovým poměrům žadatele, k výši soudního poplatku a rovněž k povaze uplatněného nároku; přičemž k tomu, aby bylo možno přistoupit k osvobození účastníka od poplatkové povinnosti podle § 138 odst. 1 o. s. ř., musí být zcela osvědčeno, že pro celkové poměry účastníka není možno setrvávat na jeho poplatkové povinnosti.
10. Pokud pak účastník žádá o osvobození od poplatkové povinnosti v celém rozsahu, musí takto jednoznačně tvrdit a prokázat existenci zvláště závažných důvodů ve smyslu ustanovení § 138 odst. 1 věta za středníkem o. s. ř. Platí, že nedostatek prostředků na účtu či v hotovosti zdaleka neznamená nárok na osvobození. Soud zkoumá celkové poměry navrhovatele, nikoliv pouze to, zda momentálně má či nemá k dispozici finanční prostředky, které by mohly sloužit k úhradě poplatku. Poplatkovou povinnost lze vůbec na stát přenášet opravdu jen výjimečně. K tomu srov.

Shodu s prvopisem potvrzuje Martin Semrád

např. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 12. 1. 2007, čj. 12 Cmo 520/2006-34: „Je povinností účastníka řízení zajistit si prostředky, aby mohl dosáhnout uspokojení svých nároků případně soudní cestou, jestliže jde o nároky dosud neprokázané. Nelze přenášet na stát tyto poplatkové povinnosti účastníka formou úlev z poplatkové povinnosti...“.

11. Ve vztahu k návrhu podnikatele či společnosti na osvobození od soudních poplatků, který dokládá své nepříznivé poměry daňovým přiznáním, je třeba též připomenout, že v této souvislosti platí totéž co např. ve vztahu k vyživovací povinnosti, tedy posouzení je ovládáno zásadou potenciality, nikoli fakticity. Taktéž je směrodatným ukazatelem pro posouzení finanční kondice žadatele nikoli základ daně, ale především obrat firmy a výdaje, neboť pokud je žadatel schopen vydat určité finanční částky, nelze u něj hovořit o negativní hospodářské situaci a tedy o existenci podmínek pro osvobození od soudních poplatků.
12. Žalobce má nemalý majetek, který je složen nejen z četných nemovitostí, ale též z movitých věcí, a na jeho účtech je nemalé množství finančních prostředků v celkové výši přesahující miliony korun. Ze všech těchto důvodů nelze v jeho poměrech shledat takové zvlášť závažné okolnosti, které by odůvodňovaly postup podle § 138 o. s. ř.
13. Pokud žalobce namítá, že jeho žaloba je vedena v hybridním režimu zákona č. 82/1998 Sb. a zákona č. 240/2000 Sb., a není si jistý, v jaké výši bude soudní poplatek vyměřen, pak odvolací soud uvádí, že i v případě, kdy by byla společnost žalobce povinna uhradit soudní poplatek podle položky 1 odst. b), resp. položky 3 písm. b) Sazbeníku soudních poplatků (příloha k zákonu č. 549/1991 Sb.) nejsou v jeho poměrech takové zvlášť závažné okolnosti, které by vedly k aplikaci § 138 o. s. ř. na jeho případ.
14. V kontextu shora uvedeného se proto rozhodnutí soudu I. stupně neosvobodit žalobce od soudních poplatků jeví jako realizované zcela v intencích zákona a odvolací soud jej proto postupem podle § 219 o. s. ř. jako věcně správné potvrdil.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** dovolání přípustné.

Praha 26. září 2022

Mgr. René Fischer v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Martin Semrád